

Oriëntatiepunten voor schadevergoeding in verplichte zorgzaken

18 juli 2024

Considerans

Het Landelijk Overleg Vakinhoud Familierecht (LOVF) geeft door middel van deze oriëntatiepunten een aanzet om te komen tot een consistent landelijk beleid ten aanzien van schadevergoedingen in verplichte zorgzaken (Wvggz en Wzd).

Deze oriëntatiepunten zijn tot stand gekomen na een inventarisatie van de praktijk van toekenning van schadevergoedingsbedragen in klachtzaken en na consultatie van alle gerechten.

Deze oriëntatiepunten zijn voorbereid door de landelijke Expertgroep Verplichte zorg en vervolgens door het LOVF vastgesteld. Na vaststelling worden deze oriëntatiepunten gepubliceerd op de website www.rechtspraak.nl. De oriëntatiepunten zullen periodiek worden geëvalueerd.

De oriëntatiepunten vormen een vertrekpunt van denken over de hoogte van een vast te stellen schadevergoeding in verplichte zorgzaken waarbij de rechter te maken heeft met een kwetsbare doelgroep enerzijds en ingrijpende vormen van verplichte zorg anderzijds. Zij bieden de rechter een handvat en de mogelijkheid om bij het vaststellen van de hoogte van de schadevergoeding te wijzen op een landelijke praktijk. De oriëntatiepunten binden de rechter echter niet. Dit overzicht geeft forfaitaire bedragen weer voor de meest voorkomende schadeverzoeken. Het staat de (kinder)rechter echter altijd vrij om, indien omstandigheden van de zaak daartoe aanleiding geven, van deze punten af te wijken.

Overzicht oriëntatiepunten voor schadevergoeding in verplichte zorgzaken

Opname zonder geldige titel

Expertgroep d.d. 1 maart 2024, LOVF d.d. 7 juni 2024

Omschrijving	Bedrag
Opname gesloten afdeling	€ 100,- per dag
Opname gesloten afdeling met separatie	€ 100,- + € 20,- per dag

Toelichting oriëntatiepunt opname zonder geldige titel

Uitgangspunt is een vergoeding per dag. In uitzonderlijke gevallen kan dit anders zijn en kan bijvoorbeeld een lager bedrag worden vastgesteld. Gedacht kan daarbij worden aan de situatie waarin cassatie is ingesteld en de Hoge Raad oordeelt dat iemand onterecht met een zorgmachtiging in een instelling zat en de zaak terugverwijst.

Overige vormen van verplichte zorg zonder geldige titel

Expertgroep d.d. 1 maart 2024, LOVF d.d. 7 juni 2024

Omschrijving	Bedrag
Overige vormen van verplichte zorg zonder geldige titel (artikel 3:2 Wvvggz en artikel 2 lid 1 Wzd)	€ 5,- tot € 20,- per dag afhankelijk van hoe ingrijpend de opgelegde vorm van verplichte zorg is

Toelichting oriëntatiepunt overige vormen van verplichte zorg zonder geldige titel

- Voor toedienen medicatie zonder geldige titel kan een hogere vergoeding worden gegeven dan voor bijvoorbeeld beperken van bezoek.
- Bij medicatie per depot wordt aangeraden de schadevergoeding ook per dag te berekenen. Dit vanwege de werking van het middel gedurende de depotperiode (let op: deze periode kan verschillend zijn!).
- Indien de schending meerdere vormen van verplichte zorg betreft, kunnen de daarvoor geldende schadevergoedingen bij elkaar worden opgeteld.

Termijnoverschrijding

Expertgroep d.d. 1 maart 2024, LOVF d.d. 7 juni 2024

Omschrijving	Bedrag
Te laat indienen van een verzoek door de officier van justitie (artikel 5:16 Wvvgz)	€ 10,- per dag
Te laat beslissen op een verzoek door de rechtbank (artikel 6:2 Wvvgz en artikel 39 lid 1 Wzd)	€ 10,- per dag

Toelichting oriëntatiepunt termijnoverschrijding

- Genoemde voorbeelden zijn de meest voorkomende termijnoverschrijdingen.
- Als de overschrijding (deels) aan betrokkene kan worden toegerekend kan dit reden zijn om geen schadevergoeding of een lagere schadevergoeding toe te kennen.
Zie ook: HR 31 maart 2023, [ECLI:NL:HR:2023:504](#).
- Indien slechts sprake is van een geringe overschrijding kan de rechter ook beslissen dat de enkele vaststelling hiervan afdoende is.
Zie ook: Hoge Raad 31 maart 2023, [ECLI:NL:HR:2023:501](#) en HR 13 december 1996, [ECLI:NL:HR:1996:ZC2229](#).

Zorgvuldigheidseisen beslissing verplichte zorg

Expertgroep d.d. 1 maart 2024, LOVF d.d. 7 juni 2024

Omschrijving	Bedrag
Zorgvuldigheidseisen beslissing verplichte zorg	€ 15,- tot € 20,- per keer

Toelichting oriëntatiepunt zorgvuldigheidseisen beslissing verplichte zorg

Dit kan zien op verschillende schendingen. Gedacht kan worden aan de meest voorkomende gevallen:

- Niet op schrift stellen van artikel 8:9 lid 2 of 8:16 lid 2 Wvvgz beslissingen.
- Niet versturen van voormelde beslissingen aan betrokkene (artikel 8:9 lid 3 Wvvgz resp. artikel 8:16 lid 2 Wvvgz).
- Genomen artikel 8:9 beslissing zonder of met ondeugdelijke onderbouwing waarom wilsbekwaam verzet niet gehonoreerd hoefde te worden (artikel 8:9 lid 4 Wvvgz).
- Genomen artikel 8:9 beslissing zonder dat de wilsbekwaamheid getoetst is (artikel 8:9 lid 4 Wvvgz).
- Niet versturen beslissing crisismaatregel (artikel 7:2 lid 2 Wvvgz).
- Schending van informatieverplichtingen van artikel 8:13 Wvvgz (tijdelijke verplichte zorg in noodsituaties).
- Niet versturen beslissing inbewaringstelling (artikel 29 lid 6 Wzd).

Als het niet voldoen aan de zorgvuldigheidseisen niet tot een ander gevolg heeft geleid, kan dit reden zijn om tot een lager bedrag te komen of tot het enkel vaststellen van de schending zonder daaraan een schadevergoeding te koppelen.

Geen juridische bijstand door een advocaat

Expertgroep d.d. 1 maart 2024, LOVF d.d. 7 juni 2024

Omschrijving	Bedrag
Geen juridische bijstand door een advocaat terwijl dit niet de keuze is van betrokkene zelf	€ 50,- per dag

Toelichting oriëntatiepunt geen juridische bijstand door een advocaat

Denk hierbij aan de volgende gevallen:

- Als de officier van justitie in strijd met artikel 5:4 lid 1 Wvggz direct bij de voorbereiding van een verzoek tot een zorgmachtiging de persoonsgegevens van een betrokkene voor een last tot toevoeging niet aan de rechter heeft verstrekt.
- Als de geneesheer-directeur in strijd met artikel 5:4 lid 2 Wvggz de toegewezen advocaat van betrokkene niet heeft geïnformeerd dat een zorgmachtiging wordt voorbereid.
- Als de rechtbank in strijd met artikel 1:7 Wvggz geen last tot toevoeging geeft.
- Als de burgemeester er in strijd met artikel 7:2 lid 3 Wvggz niet voor zorgt dat betrokkene een advocaat heeft: zie [HR 20 november 2020, ECLI:NL:HR:2020:1806](#). Dit is een schending van het recht op een eerlijk proces (artikel 6 EVRM) wat verstreckende gevolgen voor betrokkene kan hebben.